De Wiershoeck-Kinderwerktuin, dinsdag 10 juni 2014

Beste natuurliefhebber/-ster,

Het was warm, zeer warm en er was (daardoor?) ook dit keer niet bijzonder veel te zien. Maar door de hitte deed ik het ook een beetje rustig aan en ik maakte relatief weinig foto's. Misschien heb ik daardoor wel een paar leuke beestjes gemist. Ik kreeg nu hoofdzakelijk dezelfde onderwerpen voor de lens als de vorige keren. Dat vind ik niet erg, ik probeer ze steeds weer zo leuk mogelijk op de foto te krijgen. Dit is het resultaat:

Ondanks het warme weer (of misschien juist daardoor) waren de hommels zowel zichtbaar als hoorbaar aanwezig. Ga een tijdje bij bloeiend vingerhoedskruid staan en je ziet regelmatig een hommel die helemaal in een "vingerhoed" verdwijnt. Met een beetje geluk is dat wel te fotograferen.

Maar nog leuker is het natuurlijk om een hommel in de vlucht te fotograferen. Daarvoor heb je iets meer geduld nodig. En met een flinke dosis geluk krijg je hem (haar) dan zo op de foto. Omdat de hommel zo meteen nectar wil opzuigen wordt de schede alvast in stelling gebracht.
Een hommel heeft een lange tong met haartjes aan het uiteinde, waarmee ze nectar uit de bloemen opzuigen. De tong wordt beschermd door de schede. Wanneer de hommel haar tong niet gebruikt zit de schede onder haar lichaam gevouwen. De lengte van de uitrolbare hommeltong, ook wel proboscis genoemd, varieert van soort tot soort. Hierdoor treedt er een zekere specialisatie in bloembezoek op, waardoor hommels minder onderlinge concurrentie hebben.

Het mannetje van de azuurwaterjuffer heeft veel blauw heeft op het achterlijf. Deze juffer is ongeveer 3 - 3,5 cm lang, hij is aan te treffen bij stilstaand water, en wordt vaak bij tuinvijvers gezien.
De azuurwaterjuffer vliegt van de tweede helft van mei tot in augustus, soms nog in september, met een piek in juni.

Veel nachtvlinders hebben de vervelende gewoonte om aan de onderkant van het blad te gaan zitten, de bonte brandnetelroller is daarop geen uitzondering.
Om hem te kunnen fotograferen moest ik het blad dus heel voorzichtig omdraaien en dat lukte, de vlinder bleef zitten.
Deze vlinder is in de schemering en 's nachts actief en is overdag rustend tussen de bladeren te vinden waar hij bij verstoring meestal direct opvliegt. De vlinder is te zien in de periode juni-augustus en komt algemeen voor in open landschap, bosranden, struwelen en op braakliggende gronden. Er is 1 generatie per jaar.
De bonte brandnetelroller lijkt op de bonte bessenvlinder, deze laatste heeft echter (meestal) een duidelijke gele vlekkenbaan over de vleugels.

De citroenpendelvlieg (12 tot 18 millimeter) lijkt wat op de “gewone” pendelzweefvlieg, maar wordt groter, heeft grotere en lichtere gele vlekken op het achterlijf en het achterlijf is ook meer langwerpig van vorm. Ook de vlekken op het achterlijf wijken iets af; die op het derde achterlijfssegment zijn witter en raken elkaar. Beide soorten hebben een in de lengte gestreept borststuk. In Nederland en België is de “gewone” pendelzweefvlieg algemener.

Misschien wel het duidelijkste verschil tussen beide soorten is de streep op het voorhoofd. De “gewone” pendelzweefvlieg heeft een grote zwarte onbehaarde streep midden op het gezicht. Ook de citroenpendelzweefvlieg heeft een grote streep op zijn voorhoofd, maar die is geel.
Bij de meeste zweefvliegen is het geslachtsonderscheid eenvoudig vanwege de ogen die bij mannetjes tegen elkaar liggen, bij vrouwtjes uit elkaar. Bij deze soort is dat echter niet het geval, wel heeft een mannetje een iets smaller achterlijf.

De naam van de grote klokjesbij verwijst naar de plant, waarop ze hoofdzakelijk stuifmeel verzamelt, namelijk bloemen van de klokjesfamilie.

De grote klokjesbij vliegt uitsluitend op klokjes (campanulacae) en nestelt in hout of rietstengels. De mannetjes slapen vaak in de bloempjes (ook bij donker weer) door zich met hun kaken vast te klemmen. Het is een bijna 1 cm groot, zwart bijtje met wat korte bruine beharing. Aan de rand van de rugsegmenten wittige, dunne haarbandjes. De vrouwtjes zijn op alle klokjes in tuinen te vinden. Ook de vrouwtjes zijn langwerpig zwart en wat glanzend. Ze hebben een wit-gelige buikschuier waarmee ze het stuifmeel (paars, roze of wit) van de klokjes vervoeren. Kevergangen zijn natuurlijk nestgangen, maar een nestblok met gaten van circa 4 mm levert geen problemen op. Voor de afdichting wordt wat vochtig zand gebruikt, waarin hele kleine kiezelsteentjes zijn verwerkt. Nadat de larve volgegeten is met nectar en stuifmeel spint ze een cocon waarin ze ook overwintert als larve. De verpopping vindt pas kort voor het uitvliegen in de maanden mei/juni plaats.

De grote wolfspin behoort tot de kraamwebspinnen. De "webspinnen" maken meestal een spinsel in de vorm van een cocon, waarin de eitjes worden gedeponeerd. Soms zie je een vrouwtje grote wolfspin die zo'n cocon met zich meedraagt. Na enige tijd wordt de cocon, door een opening, in een door haar gesponnen kraamweb gedeponeerd. Dit "nest" bewaakt ze tot de eitjes zijn uitgekomen.

Maar is het wel een cocon, of heeft deze spin een prooi te pakken?

Dit is duidelijk een hommelzweefvlieg en zo te zien is het een aardhommelzweefvlieg / aardhommelreus. Hommelzweefvliegen zijn 11 tot 15 millimeter lang. Het lichaam is sterk behaard, en de vlieg lijkt uiterlijk sprekend op een hommel. Net als hommels heeft de hommelzweefvlieg ook witte en oranje kleuren, maar deze zijn zeer variabel.

De hommelzweefvlieg is een bijzondere soort, omdat er verschillende variaties bestaan die weer verschillende soorten hommels nabootsen. Deze lijkt op een steenhommelzweefvlieg, maar die is geheel zwart en heeft net als de steenhommel een oranje achterlijfspunt. Er komen echter ook kleurencombinaties voor die niet bestaan bij hommels. Misschien is dit daar een voorbeeld van.

Het verschil met hommels is niet moeilijk af te leiden, zo hebben hommels verticale langwerpige ogen en vrij lange antennes. Zweefvliegen hebben grote en meer ronde ogen die elkaar bijna raken en juist korte antennes, die bovendien in tegenstelling tot hommels sterk geveerd zijn. Daarnaast hebben vliegen nooit stuifmeelkorfjes

die veel (maar niet alle) hommels wel hebben. Ook de vlucht verraad de zweefvlieg; hommels maken meer zigzaggende, slome vluchten, zweefvliegen zijn juist snel en schichtig.

Niet alleen hommels waren actief op deze warme zomerdag, ook de honingbijen hadden het druk met het verzamelen van stuifmeel.

Ik heb geen idee welke plant het is, maar ik vind dit stadium erg decoratief.

Dit is zeer waarschijnlijk een larve van de bladwesp Monostegia abdominalis. Deze wesp heeft geen Nederlandse naam. De wesp heeft een zwarte kop, een zwart borststuk, een oranje achterlijf en oranje poten.

Een paar keer was het vrouwtje van de platbuik verdwenen voordat ik een foto kon maken, maar dit keer had ik meer geluk. Deze libel is een pionierssoort en meestal te vinden bij kleine wateren met weinig vegetatie. De volwassen mannetjes van de platbuik zijn blauw van kleur terwijl de vrouwtjes een bruingele kleur hebben. De

platbuik kan een lichaamslengte bereiken van 39 tot 48 millimeter. De vrouwtjes blijven in de regel iets kleiner dan de mannetjes.

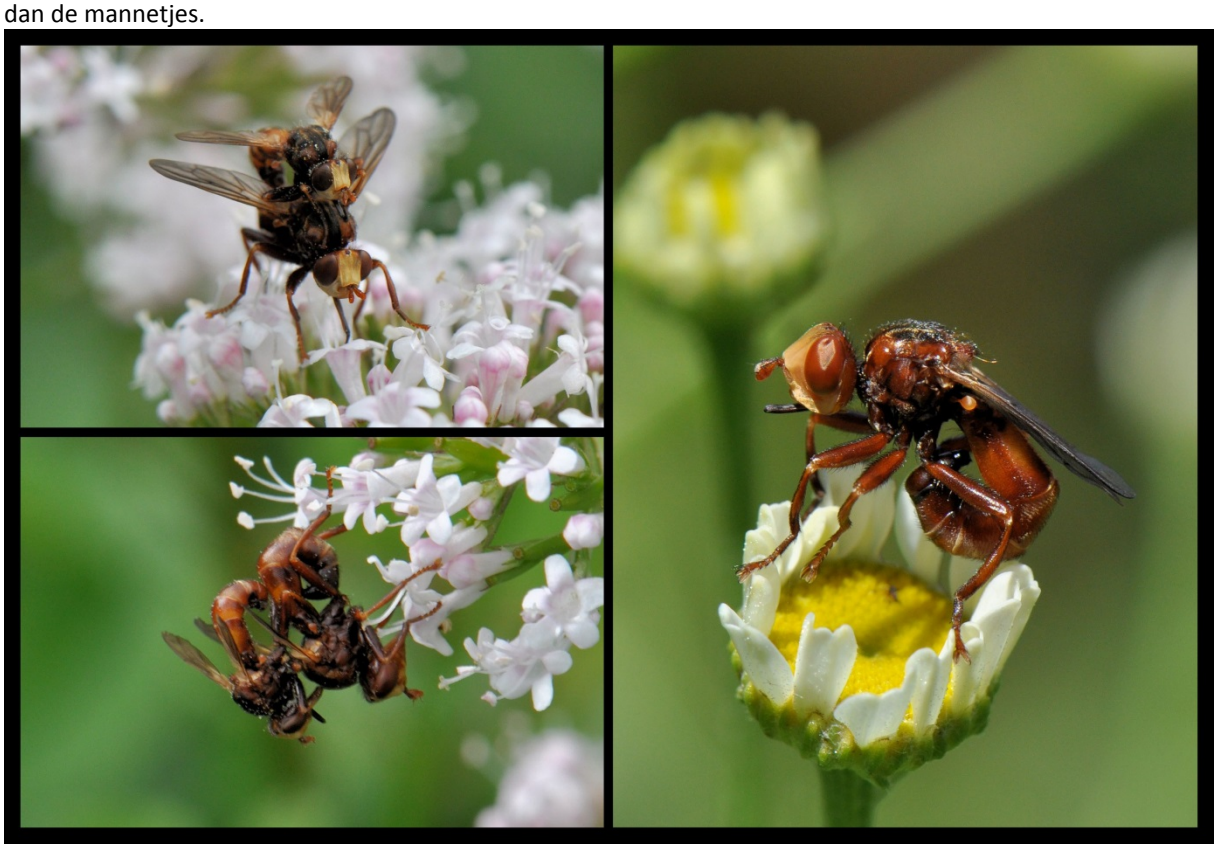

De roestbruine kromlijf is een blaaskopvlieg en komt algemeen voor. Het lichaam is voornamelijk roodbruin of geelbruin. De kop is geel en ziet er vrij groot en opgeblazen uit, met een soort bel aan de voorkant, smalle wangen en korte antennes. De grote ogen zijn roodachtig. In rust is het achterlijf meestal naar voren gekruld, vandaar de naam kromlijf. De volwassen dieren worden tot 8-13 mm lang en ze kunnen worden aangetroffen van mei tot september. De soort parasiteert op hommels en zijn dan ook te vinden op plekken waar veel hommels zijn. Ze overvallen de hommel altijd in de vlucht. Ze houden hem of haar vast met hun legapparaat, waarna ze hun lange dunne legboor in de buik van hun prooi steken en meestal één eitje afzetten. Sommige soorten echter zetten wel tot negen eitjes af! De larven die daaruit komen verpoppen en overwinteren in hun slachtoffers. Opvallend is dat ze bijna altijd de werksters uitkiezen. Mannetjes zijn minder vaak de klos en koninginnen zelden. De roestbruine kromlijf is helemaal gespecialiseerd in hommelsoorten.

Soms is de op internet bijeengeraapte informatie nogal tegenstrijdig. Hoe kan de larve, die uit een in de hommel afgezet eitje komt, verpoppen en overwinteren in zijn slachtoffer: de hommel?
Een hommelkolonie sterft elk najaar, alleen de bevruchte jonge koninginnen blijven in leven en overwinteren.

Groetjes,

Luit